

Ierosināta lieta par vēlētāju apvienību tiesībām iesniegt kandidātu sarakstus pašvaldību vēlēšanās

2014. gada 10. janvārī Satversmes tiesas 1. kolēģija ierosināja lietu „Par Republikas pilsētas domes un novada domes vēlēšanu likuma 15. panta pirmās daļas, ciktāl tā nepieļauj vēlētāju apvienībām iesniegt kandidātu sarakstus novados, kuru iedzīvotāju skaits ir lielāks par 5 000, un republikas pilsētās, atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 91. un 101. pantam”.

Apstrīdētā norma

Republikas pilsētas domes un novada domes vēlēšanu likuma 15. panta pirmajā daļā ir paredzēts, ka Republikas pilsētas domes un novada domes deputātu kandidātu sarakstus novados, kuros iedzīvotāju skaits vēlēšanu izsludināšanas dienā ir lielāks par 5000, un republikas pilsētās var iesniegt vienīgi: 1) reģistrēta politiskā partija, 2) reģistrētu politisko partiju reģistrēta apvienība vai 3) divas vai vairākas reģistrētas politiskās partijas, kuras nav apvienojušās reģistrētā politisko partiju apvienībā.

Augstāka juridiskā spēka normas

Satversmes 91. pants: „Visi cilvēki Latvijā ir vienlīdzīgi likuma un tiesas priekšā. Cilvēka tiesības tiek īstenotas bez jebkādas diskriminācijas”

Satversmes 101. pants: „Ikvienam Latvijas pilsonim ir tiesības likumā paredzētajā veidā piedalīties valsts un pašvaldību darbībā, kā arī pildīt valsts dienestu. Pašvaldības ievēlē pilntiesīgi Latvijas pilsoņi un Eiropas Savienības pilsoņi, kas pastāvīgi uzturas Latvijā. Ikvienam Eiropas Savienības pilsonim, kas pastāvīgi uzturas Latvijā, ir tiesības likumā paredzētajā veidā piedalīties pašvaldību darbībā. Pašvaldību darba valoda ir latviešu valoda.”

Lietas fakti

Konstitucionālo sūdzību par apstrīdēto normu iesniedzis Rihards Pētersons, Jana Simanovska, Uldis Kronblūms un Kārlis Vilciņš. Viņi bijuši vēlētāju apvienības „Jūrmalnieki” kandidāti 2013. gada Jūrmalas pilsētas pašvaldības domes vēlēšanās, taču

šīs apvienības iesniegtais saraksts nav ticis reģistrēts. Reģistrācijas atteikums pamatots ar apstrīdēto normu.

Sūdzības iesniedzēji uzskata, ka apstrīdētā norma nesamērīgi ierobežo viņu tiesības. No Satversmes 101. panta izrietot tiesības jebkurai personai kandidēt vēlēšanās. Ar apstrīdēto normu noteiktie ierobežojumi neesot nepieciešami demokrātiskā sabiedrībā, turklāt neesot saskatāms tāds sabiedrības ieguvums, kas attaisnotu ierobežojuma pastāvēšanu.

Tāpat norma nepamatoti un nesamērīgi pieļaujot atšķirīgu attieksmi pret personām atkarībā no tā, kurā pašvaldībā šīs personas dzīvo.

Tiesas procedūra

Satversmes tiesa ir uzaicinājusi Saeimu līdz 2014. gada 10. martam iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lietas sagatavošanas termiņš ir 2014. gada 10. jūnijs. Par lietas izskatīšanas procesu un datumu tiesa lemj pēc lietas sagatavošanas.

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājas lapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Līna Kovalevska

Satversmes tiesas priekšsēdētāja palīdze

Lina.Kovalevska@satv.tiesa.gov.lv

67830748, 29813216